

Nr 914

Av fröken Karlsson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 83, angående skolväsendets centrala ledning m. m.

(Lika lydande med motion nr 745 i Första kammaren)

I sitt betänkande »Den nya skolöverstyrelsen» har 1963 års organisationskommitté för skolväsendets centrala ledning föreslagit en konsulentorganisation som även förordas av chefen för ecklesiastikdepartementet i proposition nr 83. Enligt förslaget skall den nuvarande gymnastiksektionen inom skolöverstyrelsen upphöra som fristående sektion och inordnas i byrå 1 inom undervisningsavdelningen för allmänna skolfrågor (UA 1) med enbart en skolkonsulent och i övrigt endast kontorspersonal, gemensam för hela byrån UA 1.

Enligt organisationskommitténs förslag skall en konsulent i vardera av övningsämnena teckning, musik och gymnastik svara för såväl »utveckling, planering och samordning» som även »rationalisering och service» inom dessa ämnen, och i den nya byrån UA 1 skall som arbetsuppgifter bl. a. ingå »undervisningsfrågor beträffande övningsämnena inom alla skolformer».

Beträffande ämnena musik och teckning kan enligt vår mening mot förslaget ingen invändning göras i princip, då i dessa ämnen samundervisning tillämpas i alla klasser och på samtliga åldersstadier och då även lärarutbildningen är gemensam och likartad för såväl kvinnliga som manliga lärare. Helt annorlunda förhåller det sig med ämnet gymnastik, där eleverna som regel uppdelas i pojk- och flickavdelningar från och med 5:e skolåret på grund av biologiska och fysiologiska skillnader; en uppdelning efter kön, som ju bibehålles under hela skoltiden, såväl i grundskolan som i gymnasiet och fackskolan. Vid lärarutbildningsanstalten, Gymnastiska Centralinstitutet, sker lika självfallet en uppdelning av eleverna i manlig och kvinnlig linje med gemensam undervisning endast i sådana *teoretiska* ämnen som anatomi, fysiologi, psykologi etc., där lärostoffets allmängiltiga karaktär medger samundervisning. Även vad beträffar den metodiska undervisningen i idrott är de manliga och kvinnliga lärarkandidaternas undervisning åtskild.

Den här anförda skillnaden i undervisningens art som råder mellan un-

dervisning av manliga och kvinnliga skolelever gör i och för sig behovet av en särskild konsulent för vardera könet ofrånkomligt. Men därutöver kommer på konsulenten att vila andra uppgifter, som icke på ett tillfredsställande sätt kan skötas av det fåtal regionala konsulenter som förslaget innebär.

Till dessa uppgifter hör att till konsulenter och lärare ute på fältet förmedla de förändringar i undervisningens innehåll som skolan i ett snabbt föränderligt samhälle kontinuerligt måste ställas inför. *Den estetiska fostran*, som i den nya skolan tillerkännes ett så betydande värde, kan liksom personlighetsdanningen över huvud, genom en väl planerad och för vår tids ungdom psykologiskt riktigt bedriven fysisk fostran få ett utomordentligt viktigt stöd. De för flickornas gymnastik karakteristiska, rytmiska övningarna till musik, och de olika former av dans, från folkdanser till fria improvisationer, som nu ingår som regel i undervisningen, synes oss särskilt väl lämpa sig för kvinnlig lärare och konsulent.

Vare sig den av organisationskommittén föreslagna *ende* konsulenten skulle vara manlig eller kvinnlig, är det enligt vår uppfattning uppenbart, att på grund av ämnets omfattning och karaktär han eller hon icke på ett tillfredsställande sätt kommer att kunna verka som planerande, ledande, övervakande och rådgivande organ för skolornas fysiska fostran.

Med stöd av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta att inrätta två konsulenttjänster i gymnastik med lek och idrott, en för de manliga elevernas och en för de kvinnliga elevernas undervisning.

Stockholm den 15 april 1964

Eva Karlsson

Erik Tobé

Henry Allard

Johannes Antonsson

Thorbjörn Fälldin

Eric Nelander

Anna-Greta Skantz

Alf Wennerfors